

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора університету

» 22.08.2021 2021 р. № 314

Ректор Валентина АРАНЧІЙ

**Стратегія інтернаціоналізації
Полтавського державного аграрного університету до 2025 року**

СХВАЛЕНО

Протокол засідання вченої ради
університету

«19» листопада 2021 р. № 3

ЗМІСТ

1. Загальні положення.
2. Досягнення ПДАУ в області інтернаціоналізації.
3. Організаційне забезпечення міжнародної діяльності
4. SWOT аналіз.
5. Цілі та завдання Стратегії інтернаціоналізації.
6. Цільові освітні проєкти та наукові дослідження.
7. Участь у міжнародних конференціях, семінарах, школах.
8. Сприяння вивченню іноземних мов і культур.
9. Підвищення якості та збільшення кількості освітніх програм у ПДАУ.
10. Впровадження віртуальної інтернаціоналізації.
11. Показники інтернаціоналізації.

1. Загальні положення

Вища освіта в Україні впродовж останнього десятиліття знаходиться у стані безперервного вдосконалення і модернізації. Рушійними силами процесів, що відбуваються у вищій школі, є її прагнення до оновлення та прагнення увійти до загальноєвропейського освітнього простору.

Європейське суспільство характеризується рядом ознак, серед яких найістотніші:

- Полікультурність;
- Рухливість, інтернаціоналізація та глобалізація;
- Вплив нових технологій;
- Серйозні зміни у сфері зайнятості населення;
- Потреба у фахівцях, здатних навчатися впродовж життя;
- Вимога якості, справедливості та ефективності освіти.

Успіх сучасної освіти визначається перш за все здатністю гнучкого реагування на змінне оточення. Суспільство вимагає фахівця, який здатний гнучко перебудувати зміст і форми діяльності залежно від вимог ринку праці.

Стратегія інтернаціоналізації Полтавського державного аграрного університету (далі - Університет) визначає передумови, мету, принципи, завдання та механізми розвитку міжнародної діяльності Університету на період до 2025 року.

Модель педагогічної освіти XXI століття, яке оголошено ЮНЕСКО «Століттям освіти», Полтавський державний аграрний університет формує в рамках вимог концептуальних засад розвитку вищої освіти України, її інтеграції в європейський освітній простір та долучення до Болонського процесу.

В останні десятиліття одним з ключових факторів трансформації освіти стала її інтернаціоналізація. Цей процес наростає в умовах розвитку міжнародної економічної, соціальної та культурної інтеграції, а його значення продовжує посилюватися. Частина світових проблем може бути вирішена лише в рамках міжнародного співтовариства, що потребує формування сучасного глобального мислення і міжкультурних навичок у молодого покоління. Тому мобільність здобувачів вищої освіти, академічного та адміністративного персоналу стали важливою складовою створення Європейського Простору Вищої Освіти.

Інтернаціоналізація вищої освіти також є одним з ключових факторів модернізації управління системою вищої освіти відповідно до вимог глобального суспільства. У зв'язку із підвищенням рівня мобільності, сучасні фахівці мають бути конкурентоздатними незалежно від місця отримання освіти та подальшого здійснення трудової діяльності.

2. Досягнення ПДАУ в області інтернаціоналізації

Міжнародна діяльність є невід'ємною частиною діяльності Полтавського державного аграрного університету. Університет перебуває у пошуку

конкретних шляхів і засобів інтернаціоналізації усіх сфер своєї діяльності, здійснюючи практичне прилучення до єдиних вимог, єдиних критеріїв та досвіду науково-освітньої роботи провідних освітніх закладів за кордоном і має досвід міжнародної співпраці з більш ніж 50 організаціями, установами та ЗВО з більш ніж 20 країн світу.

В Університеті успішно функціонує міжнародний проєкт «Паралельний європейський диплом», завдяки якому здобувачі вищої освіти мають можливість отримати 2 дипломи одночасно (український та польський). Інформаційно-консультаційне та методичне забезпечення реалізації цього проєкту здійснює Центр європейської освіти.

Здобувачі вищої освіти Університету мають можливість проходити ознайомчу закордонну практику і стажування у таких країнах, як Польща, Німеччина, Швейцарія, Франція, Нідерланди, Данія, Норвегія, Фінляндія, Швеція, Канада, США і навіть Австралія.

В Університеті реалізуються (станом на кінець 2021 року) 42 міжнародні угоди про співпрацю з закладами вищої освіти, освітніми, науковими установами та іноземними організаціями таких закордонних країнах, як: Королівство Бельгія, Азербайджанська Республіка, Королівство Іспанія, Федеративна Республіка Німеччина, Литовська Республіка, Республіки Польща, Республіка Молдова, Словацька Республіка, Республіка Хорватія та ін.

В Університеті функціонує Центр міжнародної освіти, який здійснює підготовку громадян країн Азії, Африки і Латинської Америки для подальшого навчання їх у закладах вищої освіти України.

Серед традиційних напрямків міжнародного співробітництва - підвищення кваліфікаційного рівня науково-педагогічних працівників у зарубіжних освітніх закладах; спільна із зарубіжними партнерами підготовка фахівців; міжнародні наукові конференції, симпозиуми та робочі зустрічі; членство у міжнародних наукових, освітніх адміністративних структурах, асоціаціях, товариствах; участь викладачів та здобувачів вищої освіти у міжнародних програмах та фондах; висвітлення та відзначення наукових досягнень Університету на міжнародному рівні; співробітництво по лінії міст-побратимів.

Університет брав участь у попередніх виданнях програми Erasmus+ у створенні можливостей для вищої освіти (Tempus):

1. T_JER – 10758 - Впровадження магістерського курсу «Екологічне та економічне рослинництво»
2. M_JER–22218-2001 - Ділове адміністрування в сільському господарстві
3. T_JER-27168 - Створення агроекологічного центру Полтавщини

Полтавський державний аграрний університет брав участь у проєктах з міжнародної кредитної мобільності (Еразмус+КА1. Credit Mobility) з трьома ЗВО Республіки Польща (Вища школа торгівлі та послуг м. Познань, Вища Школа Бізнесу м. Домброва Гурніча, Університет природничих наук м. Познань) та Університетом «Хоенхайм» (Німеччина) і планує розширювати коло європейських ЗВО-партнерів.

З квітня 2017 року Полтавський державний аграрний університет є членом Європейської Асоціації Агентств з розвитку (EURADA).

З січня 2020 року по січень 2024 року Університет реалізовуватиме міжнародний проєкт «Підвищення спроможності університетів ініціювати та брати участь у розвитку кластерів на принципах інновацій та сталості» (UniClaD) програми Європейського Союзу Erasmus+.

З вересня 2021 року по лютий 2023 року Університет у складі наукового консорціуму реалізовуватиме проєкт Happy ANIMals for Sustainable Production And Consumption (Щасливі тварини для сталого виробництва та споживання).

Багаторічний досвід міжнародного співробітництва ПДАУ та тісні взаємозв'язки з іноземними партнерами у поєднанні з системним підходом сприятимуть ефективному розвитку інтернаціоналізації.

3. Організаційне забезпечення міжнародної діяльності

Загальний моніторинг міжнародної діяльності в Університеті здійснює проректор, який має відповідні повноваження делеговані йому ректором Університету. У його підпорядкуванні є відділ міжнародних зв'язків та начальник відділу, який координує міжнародну діяльність Університету. Головне завдання координатора – створення умов для розвитку міжнародного співробітництва в Університеті та його організація. Згідно з цим, координатор:

- координує і здійснює обмін інформацією, встановлює зв'язок з іноземними освітніми й науковими інституціями, професорами і лекторами;
- підтримує бази даних викладачів та здобувачів вищої освіти, що виїждять за кордон за обміном, у відрядження та на стажування;
- надає інформацію про роботу посольств та зарубіжних представництв в Україні та представництв і консульств України за кордоном;
- інформує підрозділи Університету про міжнародні освітні організації, програми, фонди, а також про участь здобувачів вищої освіти, науковців, молодих спеціалістів у конкурсах на здобуття стипендій та грантів;
- підтримує базу даних програм обміну;
- здійснює переклад кореспонденції, яка надходить до Університету, та кореспонденції, яка направляється за кордон;
- оформлює та веде облік закордонних відряджень викладачів, науковців, співробітників та здобувачів вищої освіти Університету;
- консулює постійний та перемінний склад Університету з питань виїзду за кордон, оформлює відповідні документи для виїзду за кордон;
- організовує прийом офіційних іноземних делегацій та окремих фахівців (підготовка наказів та програм перебування, зустріч, поселення тощо);

- готує проекти договорів про співробітництво у науковій та освітянській сфері;
- готує звіти про міжнародну діяльність Університету до МОН України;
- веде координаційну роботу в межах проектів, що виконуються в Університеті і, підтримує контакти з фондами та місіями, що працюють в Україні.

Структурами, які допомагають забезпечувати координацію відповідних ділянок міжнародної співпраці, є Центр міжнародної освіти та Центр європейської освіти та іноземних мов.

4. SWOT-аналіз

4.1. Сильні сторони / Strengths:

- позитивний імідж ПДАУ в Україні та за кордоном;
- участь у програмах двостороннього та багатостороннього міждержавного і міжуніверситетського обміну здобувачами вищої освіти, аспірантами, докторантами, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками;
- хороша фундаментальна підготовка спеціалістів;
- організація міжнародних конференцій, симпозіумів, конгресів та інших заходів;
- участь у міжнародних наукових програмах.

4.2. Слабкі сторони / Weaknesses:

- відсутність сучасної маркетингової служби та маркетингової стратегії;
- відсутність системи постійного моніторингу попиту на ринку праці і освітніх послуг;
- недостатньо розвинена система надання додаткових освітніх послуг;
- незначна кількість науковців, які отримують індивідуальні гранти та стипендії;
- недостатнє забезпечення комп'ютерними програмами і інформаційними ресурсами.

4.3. Можливості / Opportunities:

- участь у міжнародних наукових та освітніх програмах;
- залучення додаткового контингенту здобувачів вищої освіти;
- гармонізація системи оцінювання якості вищої освіти України та Європейського простору вищої освіти;
- залучення коштів міжнародних фондів, установ, громадських організацій для виконання у ПДАУ освітніх та інших програм;
- створення спільних з іноземними партнерами підприємств, лабораторій, тощо.

4.4. Загрози / Threats:

- політична та економічна нестабільність у державі;
- відсутність можливості фінансування внесків за членство в міжнародних організаціях, участі в заходах цих організацій;
- недостатній рівень мотивації у талановитих здобувачів вищої освіти залишатися у ПДАУ;
- відтік кваліфікованих кадрів;
- недостатність власних коштів для наукових досліджень.

5. Цілі та завдання Стратегії інтернаціоналізації

Пріоритетними цілями Стратегії є:

1. Розширити міжнародну співпрацю Університету з зарубіжними ЗВО.
2. Розширити академічну мобільність ПДАУ.
3. Підвищити рівень володіння англійською мовою викладачів та співробітників ПДАУ.
4. Розширити міжнародну проєктну діяльність.
5. Збільшити контингент іноземних здобувачів вищої освіти.
6. Запровадити програми спільних та «подвійних» дипломів з європейськими ЗВО.
7. Розширити інформаційне забезпечення міжнародної діяльності Університету.

Стратегія вимагає виконання наступних завдань:

1. Розширити міжнародну співпрацю Університету з зарубіжними ЗВО шляхом:
  - 1.1. Проведення міжнародних заходів (конференції, семінари, літні школи тощо).
  - 1.2. Поширення інформації про можливості співпраці Університету через посольства, програми, культурно-освітні центри, прямі контакти з потенційними партнерами, через соціальні медіа.
  - 1.3. Підвищення позицій Університету в міжнародних рейтингах.
  - 1.4. Розширення професійних і наукових контактів співробітників.
2. Розширити академічну мобільність ПДАУ шляхом:
  - 2.1. Розширення участі в програмі Erasmus +.
  - 2.2. Участь викладачів і здобувачів вищої освіти у програмі Fullbright.
  - 2.3. Розширення співпраці з урядовими програмами ЄС.
  - 2.4. Збільшення фактів мобільності здобувачів вищої освіти за стипендіальними програмами університетів-партнерів.
  - 2.5. Розширення мобільності за рахунок участі у проєктах та міжнародних програмах.
  - 2.6. Підтримки ініціативної мобільності здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників.
3. Підвищити рівень володіння англійською мовою науково-педагогічного персоналу ПДАУ шляхом:

- 3.1. Введення курсів англійської мови для викладачів.
- 3.2. Поглиблення співробітництва з Британською Радою.
- 3.3. Створення умов для збільшення академічної мобільності.
- 3.4. Розширення можливостей проєктної діяльності.
- 3.5. Отримання міжнародних сертифікатів.
4. Розширити міжнародну проєктну діяльність шляхом:
  - 4.1. Проведення постійного моніторингу оголошень конкурсів на грантові заявки за програмами Європейської Комісії, Урядів європейських держав та США.
  - 4.2. Поширення інформації серед викладачів, співробітників та здобувачів вищої освіти Університету про можливості участі в подачі грантових заявок за міжнародними програмами.
  - 4.3. Запровадження постійно діючих семінарів для викладачів, співробітників та здобувачів вищої освіти Університету з методики написання грантових заявок.
  - 4.4. Запровадження інформаційних Днів щодо відкритих конкурсів на подачу грантових заявок.
5. Збільшити контингент іноземних здобувачів вищої освіти шляхом:
  - 5.1. Оптимізації роботи Центру міжнародної освіти.
  - 5.2. Підвищення кваліфікації співробітників Центру міжнародної освіти.
  - 5.3. Розширення договорів з підвищення ефективності роботи з фірмами-контрактерами, які привозять іноземців на навчання в Україну.
  - 5.4. Розширення співпраці за договорами франчайзингу з освітніми та консалтинговими установами інших країн.
  - 5.5. Збільшення кількості англійськомовних магістерських і бакалаврських програм, особливо в дистанційному форматі.
  - 5.6. Залучення іноземних здобувачів вищої освіти в програми подвійних дипломів, внутрішню та зовнішню мобільність.
  - 5.7. Підвищення якості навчання іноземних здобувачів вищої освіти.
  - 5.8. Підвищення кваліфікації викладачів Центру міжнародної освіти.
  - 5.9. Розширення рекламної та інформаційної діяльності.
  - 5.10. Залучення іноземних здобувачів вищої освіти до участі в культурно-масовій діяльності.
  - 5.11. Вирішення соціально-побутових проблем іноземних здобувачів вищої освіти.
6. Запровадити програми спільних та «подвійних» дипломів з європейськими ЗВО шляхом:
  - 6.1. Поглиблення співпраці з європейськими ЗВО-партнерами на рівні кафедр та факультетів.
  - 6.2. Узгодження навчальних планів і програм.
  - 6.3. Розробки англійськомовних курсів і програм.
  - 6.4. Підписання угод про створення консорціумів у сфері спільних та «подвійних» навчальних програм з ЗВО-партнерами.
  - 6.5. Розробки навчально-методичного забезпечення за спільними та подвійними дипломами.

6.6. Акредитації програм «подвійних дипломів» в країнах-партнерах.

7. Розширити інформаційне забезпечення міжнародної діяльності Університету шляхом:

7.1. Підвищення ефективності інформаційно-іміджевої політики Університету на міжнародній арені.

7.2. Учасі у міжнародних освітніх заходах.

7.3. Поширення інформаційних матеріалів серед міжнародних партнерів.

7.4. Учасі в освітніх виставках.

7.5. Публікації інформаційних матеріалів в освітніх каталогах.

7.6. Оновлення англійської версії офіційного сайту Університету.

6. Цільові освітні проєкти та наукові дослідження

Важливим напрямом міжнародного співробітництва є здійснення цільових освітніх проєктів, адже модернізація системи освіти має на меті підготовку висококваліфікованих, мобільних і творчих особистостей, які протягом життя мають постійну можливість опановувати нові передові знання. У рамках таких проєктів ведеться багатогранна діяльність: проведення спільних наукових досліджень і публікація їх результатів; організація міжнародних наукових конференцій, симпозіумів, конгресів, семінарів, круглих столів; стажування викладачів і здобувачів вищої освіти; обміни викладачами для читання лекцій; обмін науковими і навчально-методичними публікаціями.

Залучення викладачів кафедр та науковців до учасі у міжнародних проєктах з метою активізації міжнародного наукового, культурного та освітнього співробітництва, що є одним із критеріїв ефективності роботи Університету в цілому.

Одним з головних завдань міжнародної діяльності Університету є його подальше інтегрування у світове та європейське освітянське співтовариство шляхом розширення академічної мобільності здобувачів вищої освіти, науковців, а також їх учасі у міжнародних проєктах, програмах і спільних наукових дослідженнях.

7. Учасі у міжнародних конференціях, семінарах, школах

Широкі і міцні міжнародні зв'язки активно використовуються Університетом для організації і учасі в міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах і круглих столах із залученням керівництва різних міжнародних організацій, відомих вчених і експертів. Такі заходи забезпечують здобувачам вищої освіти і науково-педагогічному складу Університету доступ до передових досягнень європейського та світового наукового співтовариства, дозволяють обмінюватися досвідом і застосовувати на практиці здобуті знання. За останні роки учасі Університету в наукових конференціях активізувалась і сьогодні являється одним із стратегічних напрямів розвитку Університету.

Викладачі, працівники та здобувачі вищої освіти ПДАУ регулярно виїжджають за кордон для участі в міжнародних наукових конференціях, на стажування, наукову та викладацьку роботу, мовні курси тощо.

Під час закордонних відряджень викладачі опановують і успішно використовують новітні методики навчання, наукові розробки, інформаційні технології як засіб інноваційного підходу до процесу навчання і підготовки сучасних конкурентоспроможних спеціалістів.

Отриманий досвід і знання широко використовуються при підготовці навчальних матеріалів, наукових статей, доповідей, виступів і повідомлень на різних рівнях, при захисті дисертацій.

Полтавський державний аграрний університет має достатній кадровий, науково-педагогічний та матеріально-технічний потенціал, який спроможний забезпечити рівне партнерство в співробітництві з зарубіжними колегами.

8. Сприяння вивченню іноземних культур і мов

У складі факультету обліку та фінансів є кафедра гуманітарних та соціальних дисциплін, яка забезпечує викладання дисциплін гуманітарного та соціального блоку. Як свідчить практика, цього інформаційного навантаження недостатньо аби здобувач вищої освіти міг безперешкодно скористатися навчальними програмами обміну. Зазвичай здобувач вищої освіти, що прагне стати учасником програми обміну, вимушений шукати додаткові курси вивчення іноземних мов.

Для вирішення цієї проблеми у квітні 2003 року було створено Мовний центр. Він є результатом співпраці ПДАУ з університетами Хоенхайм (Німеччина) та ВОКУ (Австрія) в рамках проекту Європейського союзу «Tempus Tacis». Центр співпрацює з Гете-інститутом, Британською Радою та посольством США в Україні. Мовний центр являє собою медiateку, яка оснащена новітніми технологіями і сучасною іноземною літературою. На базі центру працюють курси з вивчення іноземних мов. Для українських здобувачів вищої освіти існує можливість не тільки поглиблено вивчати іноземні мови, а також глибше ознайомитися з культурою, звичаями та історією країн ЗВО-партнерів.

З метою вивчення та покращення рівня володіння польською мовою у 2013 році у ПДАУ відкрито «Польський центр», у якому здобувачі вищої освіти, викладачі та всі бажаючі мають можливість вивчати польську мову з висококваліфікованим викладачем з Польщі.

9. Підвищення якості та збільшення кількості освітніх програм у ПДАУ

Унаслідок підвищення рівня мобільності науково-педагогічних працівників ЗВО підіймається інтелектуальна цінність та вагомість наданих освітніх послуг. Переймання кращих практик іноземних ЗВО, адаптація їх до реалій ПДАУ, запровадження спільних навчальних програми або дисциплін з використанням віртуальних технологій, організація курсів підвищення

кваліфікації відповідно до європейських стандартів дадуть можливість надавати освітні послуги на значно вищому рівні та випускати на ринок праці висококваліфікованих працівників.

10. Впровадження віртуальної інтернаціоналізації

В моделі віртуальної інтернаціоналізації ПДАУ повністю реалізуються ті потенційні можливості, які дають веб-технології для розвитку комунікацій, навчання та співпраці. Ці технології дозволяють групам і окремим здобувачам вищої освіти проходити навчання та зустрічатися з викладачами і між собою, знаходячись на будь-якій відстані один від одного. Такі сучасні засоби комунікації доповнюються комп'ютерними навчальними програмами типу мультимедіа, які заміщають друковані тексти, аудіо- і відеоплівки. В результаті цього, здобувач вищої освіти може одержувати навчальну інформацію з різних джерел, а також ефективно співпрацювати з іншими здобувачами вищої освіти у віртуальному навчальному середовищі.

11. Показники інтернаціоналізації

1. Двосторонні партнерські угоди.
2. Залучення іноземних партнерів до різних видів діяльності.
3. Відрядження і стажування за кордоном ректора, проректорів, адміністративних та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти ПДАУ.
4. Мобільність викладачів, здобувачів вищої освіти, персоналу.
5. Міжнародні наукові проєкти.
6. Наукові публікації за кордоном.
7. Членство у міжнародних професійних і наукових організаціях.
8. Міжнародні наукові конференції, семінари, тренінги.